

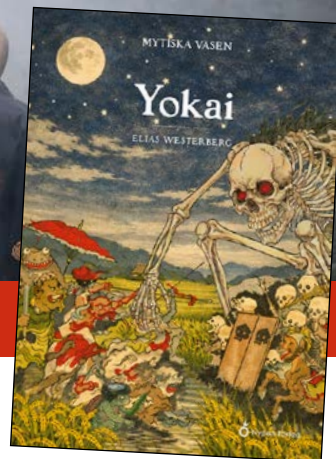

ELIAS WESTERBERG

SIDAN 1

Mytiska väsen – Yokai

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Yokai är ett väsen som finns i den japanska folktron. En yokai kan se ut som ett djur men också som ett föremål. De kan förvandla sig, skapa problem och till och med skrämmas. Det gäller att hålla rent och snyggt i hemmet annars kan de bli arga. I boken finns tips på hur man kan skydda sig mot yokai.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer. (SV åk 4–6)
- Gemensam och enskild läsning. Strategier för att förstå och tolka ord, begrepp och texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, både det direkt uttalade och sådant som är indirekt uttryckt. (SV åk 4–6)
- Sammanfattning av texter. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt tal och skriftspråk så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften.
- Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla språket för att tänka, kommunicera och lära.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn och unga. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 4–6)
- Ord och begrepp för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. (SV åk 4–6)
- Olika former av samtal. Att lyssna aktivt och ställa frågor. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läsa och reflektera över skönlitteratur och andra texter.

MINA ORD, DINA ORD

1. Dela ut ett papper till varje elev som är delat i två spalter. I den ena spalten ska rubriken vara *Mina ord* och i den andra spalten ska rubriken vara *Dina ord*.
2. Sätt en timer på cirka 3 minuter.
3. Låt eleverna enskilt välja ut ord ur boken som de skriver i spalten *Mina ord*. Några elever fyller hela spalten med ord och några kanske endast skriver fem ord. Exempel på ord: yokai, amulett, djur, naturen, föremål, respekt.
4. När tiden är ute går eleverna runt i klassrummet och frågar en klasskamrat:
Elev A: "Hej, vad har du skrivit för ord?"
5. Elev B läser upp sina ord. Om det är något ord som elev A inte har skrivit så skriver hen upp det i spalten *Dina ord*. Sedan läser elev A sina ord för elev B och elev B skriver upp nya ord.
6. Antingen går eleverna runt och samlar ord tills spalten med *Dina ord* är full eller så sätter ni timern på 5–7 minuter, beroende på gruppens storlek.
7. Gemensamt går ni igenom vilka "nya ord" eleverna har hittat under *Dina ord*.

HISTORIEBERÄTTANDE

Historiskt finns det en tradition av historieberättande runt om i världen. Låt eleverna inspireras av det som presenteras i boken. Utifrån fakta ska eleverna skapa sina egna historier. Historien ska handla om yokai, till exempel kappa eller någon annan varelse ur boken. Eleverna kan skriva sina historier som de vill, som text eller stödpunkter, men huvudsyftet med uppgiften är att de ska kunna förmedla sin historia muntligt. Berättelsen behöver därför inte var särskilt lång, utan fokus ska vara på att kunna fängsla någon annan genom innehållet och sättet historien presenteras på.

Ett sätt att träna på sitt muntliga berättande kan vara att spela in sig själv när man tränar. Sedan kan man lyssna på sig själv för att höra hur det låter. Då kanske man upptäcker vad som fungerar och vad man behöver förbättra. Inspelningen kan även användas för att få återkoppling av pedagogen.

När eleverna har skapat sina berättelser och tränat på sina muntliga presentationer är det dags att framföra dem för en annan person. Förslagsvis kan det muntliga berättandet även genomföras i mindre grupper så att fler får ta del av historierna. Eleverna ska återkoppla till varandra direkt och fokus ska då vara på det positiva.

- Vad gillade du med berättelsen?
- Fanns det något extra fängslande i berättelsen?
- Hur gjorde berättaren dig intresserad?

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Låt eleverna använda sig av EPA-modellen för att reflektera över boken.

1. Först reflekterar eleverna enskilt över vad boken innehåller för fakta som de redan kände till (gammal kunskap) samt vad som var nytt för dem (ny kunskap).
2. Efter en stund får eleverna arbeta ihop i par och presentera sina tankar.
3. Till sist lyfts frågeställningen kring gammal och ny kunskap i hela klassen.

FRÅGA, FRÅGA, BYT!

Fråga, fråga byt! är en kooperativ övning. Här får eleverna en chans att träna på att ställa egna frågor och svara på andras frågor, repetera innehållet av boken samt uttrycka sina tankar.

1. Låt eleverna skriva varsin fråga med koppling till boken. Frågorna kan handla specifikt om innehållet eller mer om vad man tyckte om boken.
2. När alla har skrivit en fråga läggs lapparna i en burk. Sedan drar alla elever varsin lapp.

3. Uppgiften blir sedan att mingla runt i klassrummet. När man träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sin fråga. Båda eleverna ställer sin fråga och ger svar. Sedan byter man frågor med varandra.
4. Efter det minglar man vidare tills man träffar någon ny och upprepar övningen.

FRUSEN TID

Eleverna ska skriva text till en bild, gärna en bild från boken *Mytiska väsen – Yokai*. Förklara att ett foto är "frusen tid", det vill säga det hände något innan bilden togs, det händer något just när bilden tas och det kommer att hända något när bilden är tagen.

1. Be eleverna att skriva en text till bilden, där de fantiserar ihop en historia om vad som hände, vad som händer och vad som kommer att hända.
2. Sätt upp bilderna i klassrummet och be eleverna läsa sina berättelser. Här kan man låta flera elever få samma bild. Det blir då flera olika berättelser om samma motiv och det är lite extra spännande.

ARKET RUNT

I denna övning får eleverna återge vad de har lärt sig.

- Eleverna ska sitta i grupper om fyra.
- Kopiera bilderna nedan och klistra in dem högst upp på vars ett papper.
- Eleverna i gruppen får varsitt papper med en bild och en bestämd tid (2–3 minuter) på sig att återge vad de har lärt sig kring bilden.
- När tiden är slut låter man papperna rotera i gruppen. Eleverna får en chans att läsa vad kompisarna i gruppen har skrivit och också komplettera med egna inslag. Papperna ska rotera tills alla i gruppen har fått läsa och skriva på alla papper.
- Som avslutning kan man hänga upp gruppernas papper och låta de olika grupperna gå runt och läsa vad de andra grupperna har skrivit.

PAPPERSKORGEN

Detta är en läsförståelseövning där du ställer frågor om texten och eleverna samlar poäng genom att träffa papperskorgen med sin ihopskrynkade svarslipp.

Ni behöver en bunt med papperslappar och en papperskorg. Förbered frågor om innehållet i boken.

Exempel:

Vad är yokai?

Ett väsen i den japanska folktron.

Hur kan en yokai se ut?

Den kan se ut som ett djur eller ett föremål.

Hur kan man skydda sig mot en yokai?

Inte gå ut ensam, visa respekt, hänga upp en amulett

1. Dela in eleverna i par. Dela ut några papperslappar till varje par.
2. Ställ en fråga till eleverna. Eleverna diskuterar svaret i par.
3. De skriver ner sitt svar på en papperslipp.
4. Gå gemensamt igenom vad varje grupp har skrivit. De par som har skrivit rätt får skicka fram en från paret med svarslassen och ställa sig på ett led vid utpekad plats, cirka 3 meter från papperskorgen.
5. Alla i ledet skrynklar ihop sin svarslipp. Därefter ska en i taget försöka träffa papperskorgen. De som lyckas få i sin svarslipp får ett poäng.
6. När alla har kastat sin svarslipp skriver ni upp poängen på tavlan eller så har varje par koll på sina egna poäng.
7. Därefter ställer ni nästa fråga och eleverna skriver ner sitt svar.
8. Eleverna får se bilderna och ska fundera på vilken bild de tycker hör minst ihop med de andra. Poängtera att det inte finns något "rätt" svar.
9. När eleverna har funderat en stund ska de prata med en klasskompis och diskutera vilken bild de har valt bort och varför de valde bort just den bilden.
10. Efter det pratar ni gemensamt i klassen om allas tankar kring vilken bild som ska bort. Sedan kan eleverna få göra egna "Vad ska bort?".